

SKY-kosmetologit Aila ja Anitra Airo 1968 Pohjoisrannan kauneushoitolassa

Aila Airo

KAUNEUSPALVELUT 1946

Tahto on kauneuden taikasana

Kauneus ja Terveys -lehden 3 / 1996 artikkelin uudelleenjulkaisu toimittaja Irmeli Castrénin luvalla.

Aila Airolla on takanaan tasan puoli vuosisataa kauneuden palveluksessa. Yhden naisen yritys on kasvanut 15 henkilöä työllistäväksi, kauneuden valtakunnaksi. Niin ei ollut tarkoitus. Mutta kiihkeä rakkaus työhön tempaisi Ailan vastustamattomasti uusille laduille, joilla oli vain yksi suunta. Eteenpäin.

Kuvitelkaapa aikaa, jolloin kemikaloista oli saatavana lähinnä harmaita hiusverkkoja ja rotanmyrkyä. Jos kölönvettä tai rougea oli, se oli taatusti piilossa tiskin alla suosikkiasiakkaita varten. Maan ainoassa kosmetologikoulussa oli peräti täydellinen ihonhoitosarja, Académie. Oppilaat saivat ihaila sitä lasin läpi. Se näet seisoit näytillä vitriinissä.

Siitä on vain 50 vuotta, niin mahdottomalta kuin ajatus kuulostaakin. Tarvittiin rohkeita ja ennakkoluulottomia naisia loihittamaan ala siihen kukoistukseen, josta me tänä päivänä saamme nauttia.

Ei ammatti eikä mikään

Aila Airo valmistui kosmetologiksi keväällä 1946. Ammattiin johti vain yksi oppilaitos, johon sodan päätyttyä oli kova tungos. Hakijoita oli yli 600. Ailan isän mielestä kauneudenhoito ei ollut ammatti eikä mikään, hän olisi halunnut tyttärestään sairaanhoitajan. Mutta kun Ailan onnistui päästä kouluun yhtenä kahdestakymmenestä, äiti puolsi ratkaisua ja Ailan tulevaisuus oli sinetöity. Ammatista tuli Ailalle suuri rakkaus.

Vaikka kosmetologikoulussa ei vuonna 1946 ollut laitteita eikä aineita - mitä nyt apteekissa sekoitettiin cold creemea

ja antiborreae-mikstuuraa aknetapauksiin - opetus oli perusteellista. Olihan jokaisella oppilaalla kosmetologin tärkein työväline, omat kädet. Teoriaakaan ei unohdettu. Tytöt oppivat jopa hallitsemaan 200 parfyymiä - tosin vain tuoksukuvauksina - kosmetiikkakäytäntöä tulevaisuutta varten, johon koulun legendaarinen opettaja Helena Haglund aivan oikein uskoi.

Aila Airo valmistui kosmetologiksi 5.3.1946

Unelma kauniimmasta minästä

Helena Haglund ei ainoastaan valanut oppilaisiinsa uskoa ammattiin ja sen tulevaisuuteen, vaan toimi hyvinhoidetun, tyylikkään, itsenäisen naisen esikuvana. Kun kansa kulki harmaissa käänneyissä sotilasmantteleissa ja kansanhuollosta anotuissa paperikengissä, Madame Haglund oli pukeutunut valkoiseen villakangasleninkiin, jossa oli ruskea morkkavyö ja siihen sopivat, oikeat kengät. Hän ei pyydellyt anteeksi upeuttaan ja sai oppilaansa omalla esimerkillään vakuuttuneiksi siitä, että nainen pystyy kaikissa olosuhteissa olemaan kaunis ja huoliteltu, kunhan vain tahtoo.

Oman tahdon merkitys kauneudenhoidossa on vielä tänäkin päivänä yksi Aila Airon lempiaiheita. Puolen vuosisadan kokemuksella hän vakuuttaa, että jokainen nainen voi olla kaunis kun niin haluaa. Mutta paraskaan kosmeettinen käsittely ei onnistu, jos tämä tahto asiakkaalta puuttuu.

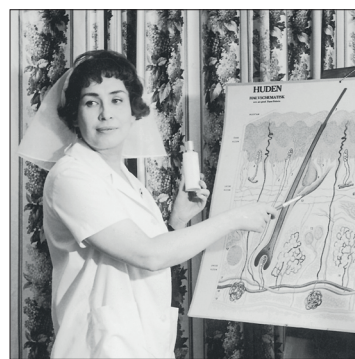
Vielä nytkin moni nainen salaa jotenkin nolona tai itsekkäänä pitämänsä unelman kauniimmasta minästä. Niin syväle suomalaisen sieluun on syöpinnyt ankea ajatus kauneuden turhuudesta ja oman ulkonäkönsä hoitamisen likipitään synnillisyydestä. Tahto olla kaunis, minä upeimmillaan, sytty useinkin ulkopuolisesta syöksestä. Rakastumisesta. Mutta myös toisen naisen esimerkistä, rohkaisusta ja tuesta. Oman upeimman minänsä löytämiseen tarvitaan tahdon lisäksi tietoa ja taitoa.

Kauneuden lähetyssaarnaajat

Helena Haglund piti Suomen ensimmäistä kosmetologin palstaa Eeva-lehdessä. Hän antoi suomalaiselle naiselle luvan olla kaunis. kirjoituksillaan hän myös kohotti koko kauneudenhoitoalan arvostusta. Mutta Aila Airoa voidaan pitää kansainvälisen kauneudenhoitojournalismin äitinä.

Aila tajusi kansainvälisyyden merkityksen jo opiskeluaikana. Hän himoitsi päästä ulkomaille opiskelemaan lisää, sillä Suomessa kosmetologikoulu kesti silloin vain puoli vuotta. Mutta täältäpä ei sotien jälkeen niin vain lähdetty Eurooppaan. Oli saatava viisumit ja matkustusluvat. Heti valmistuttuaan Aila pestautui Pariisiin stipendin saaneen tutun lääkäriperheen lastenhoitajaksi, mutta matkalupaa ei silläkään konstilla hellinnyt. Sen sijaan hän sai kipeästi kaipaamansa kynsinahapihdit - kahden vuoden kuluttua lääkäriperheen palatessa.

Vasta 1960-luvulla Aila pääsi unelmiensa Pariisiin ja sieltä alkoi hänen kauneustoimittajan uransa - hassua kyllä hänen omalla haastattelullaan. Arvostetun Beuterama-lehden toimittaja haastatteli julkaisuunsa kosmetologikongressiin saapunutta, tietorikasta suomalaisnaista. Juttu oli iso ja näyttävä ja herätti tottakai kohua piskuisessa Helsingissä. Kansainvälistä mainetta saavuttanut kosmetologi pestettiin vikkelästi kirjoittamaan Kauneus- ja Terveys -lehteen.

Aila Airo kouluttaa Payot-kosmetologeja ja kemikaali kauppiaita 1961

Kauneus on kansainvälistä

Lehtityön merkitys koko kauneudenhoitoalalle on ollut valtava. Sotien jälkeen ihonhoitoon suhtauduttiin epilevästi ja meikkaaminen oli epäilyttävän kevytmielistä. Eipä silti, meikkejäkään ei ollut saatavissa. Ihmeitten ihme oli Ailan eräästä Neitsytpolun kemikaliosta löytämä Lancômen kultainen luomiväri ruusunkuvalla koristetussa lasipullossa.

Ailan ensimmäisellä vastaanotolla asiakaskunnan ihmetysten kohteina olivat hänen eräältä merimieheltä ostamat kaksi värillistä kynsilakkaa. Kukaan niitä ei tohtinut manikyörynsä kruunuksi haluta, mutta mannermaisten naisten rohkeudessa riitti päivittemistä: että peräti punaiset kynnet! Tuon ajan kosmetologien piti taistella yleinen arvostus koko ammattialalleen, oli valistettava yleisöä ihon- ja kauneudenhoidon tarpeellisuudesta ja mahdollisuuksista ja aineetkin oli kehitettävä itse. niistä riittääkin tarinoita. Ailan kohdalla legendaariseksi muodostuivat kurkut. Kauneus- ja Terveys-lehti esitteli lukijoilleen, miten kurkkua imeytetään ihoon iontoforeettisesti. Kurkunpätkät poskille ja niihin sähkövirta imeytyslaitteesta! -Tomaatit ja mansikat olivat myös aika tehokkaita, Aila muistaa.

Pian ajat paranivat ja Aila matkusti mannermaalle säännöllisesti laajentamaan tietoaan. Hän opiskeli sekä Helena Rubinsteinin että tohtori Payotin kuuluisissa salongeissa Pariisissa. Hänestä

Suomen ensimmäinen kosmetiikan erikoisliike Beautybox avattiin Aleksanterinkadulle 1964

tuli alansa edelläkävijä. Ulkomaanmatkoiltaan Aila toi Suomeen uusia ideoita ja raportoi niin ihonhoidon uusista virtauksista kuin muotitrendeistäkin (Kauneus- ja Terveys) lehdessämme. Aila vietti kaikki "lomansa" opiskellen uutta ulkomailla. Näin kului 20 vuotta. Vasta aviomies sai houkuteltua hänet ihan oikealle lomalle, nimittäin häämatkalle.

Legendaarinen Beauty Box

Vasta kuusikymmentäluvulla Suomeen saatiin mainitsemisen arvoista kosmetiikkaa. Mutta mitä näillä ihmeaineilla piti tehtävän? Euroopassa ihonhoito ja meikkaus olivat arkipäivää, äidit opettivat tyttäriään, hyvään kasvatukseen kuului ulkonäkönsä hoitaminen ja tyyliä kehittäminen. Suomessa oltiin luvalla sanoen takapajulla. Tietoa piti hakea lehdistä. K&T:n Kauneuden kuvastin -palstoilla Aila neuvoi uudelleen ja uudelleen kärsivällisesti, miten iho puhdistetaan, miten käytetään alusvoidetta, miten iho puuteroidaan puhtaalla vanutupolla tai miten kaksoisleukaa pienennetään viinietikkahauteen sijasta Gelée Camphrée -naamiolla.

Mutta lehden välityksellä ei voinut opettaa kädestä pitäen. Aila keksi aloittaa ihonhoitokurssit kuluttajille, niitä seurasivat meikkikoulut ja lopulta Anitra-tyttären vetämät värianalyysikurssit. Aila oli myös ensimmäisiä kemikaliomyyjien kouluttajia maassamme ja ryhdyttyään tuomaan Suomeen kosmetiikkaa Euroopasta Aila koulutti kosmetologeja niiden käytössä. - Tohtori Payot sanoi, ettei ole tärkeää, kuinka paljon kosmetiikkaa myydään. Tärkeää on myydä oikein: asiakkaalle etsitään juuri hänelle sopivat tuotteet, Aila sanoo. Aila olikin se, joka perusti Suomen ensimmäisen kosmetiikan erikoismyymälän, Beauty Boxin, jossa tiskin takana seisoi koulutettuja kosmetologeja. Asiakas sai itselleen sopivat tuotteet ja niiden käyttöohjeet asiantuntijalta ilman eri maksua.

Iho kuntoon, meikki sitten

Asiallinen kauneudenhoito lähtee siitä, että iho on kunnossa. Vasta hoidetulla iholla meikki täyttää tehtävänsä. Mutta aikanaan ihonhoidollakin oli - ellei nyt ihan vastustajansa, niin ainakin ne, jotka pitivät sitä humpuukina. Varsinkin lääkäripiireissä naureskeltiin. Eihän nyt ihon läpi mikään voinut imeytyä. Ja mikä

Anitra Airon meikattavana Sirpa Rydman

Tohtori Ecksteinin luentopäivä kosmetologeille Helsingissä 1967

muka oli tuo allergia, mistä naiset höpisivät. Tottakai joillain oli huono iho, ihottumaakin. Sitä tietysti hoidettiin asiallisen lääketieteellisesti röntgensäteillä ja rikkiruiskeilla. Aila Airo itse oli lapsesta asti kärsinyt iho-ongelmista: pienenä maitoruvesta ja myöhemmin ekseemasta, joka välillä peitti kasvot, kaulan ja käsivarsitaiteet. Tämän päivän potilasta ja varmasti lääkäriäkin puistattavista röntgen- ja rikkihoidoista ei ollut apua. Muuan Saksassa opiskellut kosmetologi kehotti Ailaa kokeilemaan pahasti punoittaviin kasvoihinsa tohtori Ecksteinin ihonhoitoaineita. Niistä oli kuulemma moni saanut avun hyvinkin vaikeisiin iho-ongelmiin. Aila tilasi tuotteita Saksasta itselleen ja ihastui. Pian hän käytti niitä hyvällä menestyksellä vastaanotollaan.

Kehitys kiepsahti taas pari piirua ja ihoallergioista tuli kohuaihe lääkäripiireissä. Allergiasairaala perustettiin ja sen lääkäri, edistyskellinen Kanerva Roine lähetti iho-ongelmaisia Ailan salonkiin hoidettavaksi. Hyvät tulokset saivat kollegat

